

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XII.
Stev. 258

TELEFON 25-67

POSTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, ponedeljek 14. novembra 1938

NAROČNINA NA MESEC:
Prejeman v upravi ali po pošti 10.— din,
dostavljen na dom 12.— din, tujina 25.— din

Cena
1.— din

Francija ne bo več lenuharila

Nove zasilne odredbe Daladierjeve vlade glede povečanja delovnega časa v obratih, obratnih zaupnikov, kazni proti hujskačem, povišanja davkov, izboljšanja nameščenskih plač, finančnih in drugih ukrepov

PARIZ, 14. novembra. Francoski uradni list je objavil včeraj 32 zasilnih odredb, ki so jih že od radikalnega kongresa v Marseillu napovedovali. Odredbe, katerim bodo jutri sledile še nove, so bile v javnosti sprejete z mešanimi čustvi. Novi davki ne zadovoljujejo nikogar, ker jim bo sledila nova draginja. V meščanskih krogih pa pozdravljajo socialne ukrepe. Ukinitve »tedna z dvema nedeljama«, kakor ga je imenoval finančni minister, pozdravljajo zlasti mali obrtniki in podjetniki. Listi nove odredbe deloma že komentirajo. »Matin« pozdravlja posebno socialne ukrepe in pravi, da bo s tem dobilo delo v Franciji zopet staro veljavo in čast. Francija ne bo več lenuharila, kakor je doslej. Levičarji pa odredbe napadajo, posebno one, ki se nanašajo na delovni čas. Posebno divji so komunisti. Glavne odredbe so sledeče:

DELOVNE NADURE

PARIZ, 14. novembra. Med najvažnejšimi novimi odredbami francoske vlade so odredbe o delovnem času. 40-urni delovni teden sicer ostane, toda dvodnevni počitek v tednu se postopoma odpravi. V splošnem se uvede zopet 6 delovnikov v tednu. Vsi obrati bodo razpolagali s 50 urami »čezurnim kreditom«. Ni jim več treba, kakor doslej, posebno dovoljenje za uvajanje nadur, ampak jim je treba o njih le obvestiti ministrstvo za delo. Ako niti še nadaljnjih 50 ur. Ako v 10 dneh ne dobe odgovora od ministrstva, je novi čezurni penzum dovoljen. Doplačila znašajo 10% nad običajno mezdo od ure, in sicer do 250 nadur. Ta dosežejo potem v različnih stopnjah višino do 25% pri 400 nadurah. Na drugi strani pa morajo delodajalci plačati 10% davek na dobiček, dosežen z nadurami. Zaupniki delavstva v obratih smejo biti odslej samo francoski državljani, ki še niso bili kaznovani.

KAZNI PROTI UPORNIKOM

Proti delavcem v industrijah, katere delajo za državno obrambo, ki bi se upirali proti nadurnemu delu, so določeni strogi ukrepi od takojšnje odpovedi brez odpovednega roka do odtegnitve brezposelne podpore za 6 mesecev. Za hujskače, ki bi hujskali delavstvo v obrambni industriji proti delu v nadurah, so določene stroge zaporne in denarne kazni. Tujci državljanji nimajo več volivne pravice pri volitvah obratnih zaupnikov. Tujci, ki bi kršili določene predpise ali hujskali proti njim, bodo takoj odpušteni in izgnani iz države.

POVIŠANJE DAVKOV

Nadaljnje važne odredbe se nanašajo na davke. Uvaja se izredno 2% obdavčenje celotnega letnega dohodka, povišanje davčnih osnov trošarine na mobilije, kavo, sladkor, tobak, alkohol in bencin; povišanje osnov splošne dohodnine od 7.56 na 8%; povišanje poštnih tarif; pisemski porto v državi se poviša od 63 na 90 centimesov; povišanje telefonskih pristojbin; krajevni pogovor bo stal od 1.50 na 2.00 centimesov. Nadaljnja naredba se nanaša na ukinitve že dolga leta obstoječe državne loterije z dnem 1. januarja leta 1940. Slede odredbe proti davčnemu odtegotvanju, brezposelnosti z dodeljevanjem zlasti mlajših brezposelnih v obrate, v katerih primanjkuje delovnih moči, uvaja se pa tudi nadzorstvo nad cenami nekaterih potrošnih predmetov, zlasti v trgovini na debelo.

FINANČNI IN DRUGI UKREPI

Zelo važne so odredbe glede nove ocenitve in ureditve zlatih zalog Francoske banke, Alžirske banke in ostalih kolonialnih bank na podlagi 170 francoskih frankov za angleški funt šterling. Dosedanji kurz angleškega funta se je gibal med 178.50 in 178.80 franki. Dalje se določajo

izboljšanja plač, zlasti malih uradnikov in se je v ta namen določil kredit 1.8 milijarde frankov. Zadnje odredbe določajo združitev vseh prometnih ustanov v Parizu in okolici, predvsem podzemeljske železnice in avtobusnih podjetij. Končno se pa določa proučitev načrta za večja javna dela v korist povečanja oboroževanja in obrambe države. Ostale odredbe bodo predložene ministrskemu svetu da-

nes, v ponedeljek, in objavljene jutri v uradnem listu. Nanašale se bodo glavno na gospodarsko življenje in pokojnine za delavce.

REZULTATI FRANCOŠKIH STAVK

PARIZ, 14. novembra. Tukajšnji listi objavljajo bilanco rezultatov politike ljudske fronte v Franciji in pravijo, da je ta politika državo silno oslabila. V dobi 18 mesecev je bilo v Franciji nič manj kakor 20.333 stavk. Delavstvo je izgubilo na mezdah s stavkami 10,500,000 frankov na mesec, država je izgubila na davkih na mesec 2,000,000 frankov, na transportnih in carinskih dohodkih 1,000,000 frankov, na drugih prometnih dohodkih 800 tisoč frankov, popravila poškodovanih strojev in naprav so stala na mesec 6 milijonov frankov, vpadek gospodarskih dohodkov je pa znašal 12,000,000 frankov. Skupaj je bilo vsak mesec 32,800,000 frankov škode.

Rimski opomin zahodu

REŠITI SE MORAJO VSA ŠE NEREŠENA VPRAŠANJA VKLJUČNO VPRAŠANJE VRNITVE NEMŠKIH KOLONIJ, AKO SE HOČE RES DOSEČI MIR V EVROPI

RIM, 14. novembra. »Relazioni Internazionali« pišejo, da zahteva Nemčija glede kolonij samo vrnitev tistega, kar je bilo njeno. Paradokso je dejstvo, da je Hitler izjavil Chamberlainu v Godesbergu, da zaradi kolonij ni potrebna vojna in da sta v Monakovem oba državnika podpisala izjavo, ki stavi pogajanja pred vojno. Ako se pa o pogajanjih še preden so se pričela že govori kot brezplodnih, potem ni težko predvideti, da bi se v Monakovem pričeta doba pomirjevanja lahko spremenila v dobo novih napetosti. Na francoski in angleški strani ni dovolj dobre volje za sporazum. Ako pa demokracije žele mir, potem morajo opustiti vsako odlašanje, izogibanje in slepomišljenje. V nasprotnem primeru bodo videli, kako bo izginito evropsko ravnotežje, ki jim je tako pri srcu. Hoteti ustaviti razvoj Italije in Nemčije bi bila nova in usod-

na napaka, in to tembolj, ker ve ves svet, da se Italija in Nemčija ne bojita vojne, čeprav ne vidita v njej normalno sredstvo za reševanje mednarodnih problemov. Zato za mirovni optimizem ne more biti mesta, dokler se prazno besedičenje ne bo spremenilo v dejanja. Strah vsiljuje vedva realistično gledanje na stvari, a potrebno je tudi višje razumevanje evropskih interesov. Inicijativa za tako evropsko preorientacijo mora seveda priti od demokracij, ki so odgovorne za vse, kar se je v zadnjih 20 letih dogodilo v Evropi. Ko je uveljavljen italijansko-angleški sporazum, je treba, da se junaško rešijo vsa ostala vprašanja. Italija bi mogla zagotoviti mir v Evropi in Sredozemlju, ako bi demokracije hotele razčistiti vsa vprašanja do konca, mogla bi pa v nasprotnem primeru tudi odločiti novo usodo Evrope.

Preiskava se je pričela

POD PREDSEDSTVOM SENATORJA MATOUSKA JE BIL IMENOVAN V PRAGI ODBOR ZA UGOTOVITEV KRIVCEV IN KRIVDE KATASTROFE ČSR.

PRAGA, 14. novembra. V Pragi se je ustanovil preiskovalni odbor za preiskavo glede krivde za katastrofo, ki je zadela češki in slovaški narod. Predsednik odbora je senator Matoušek. Odbor bo moral rešiti predvsem sledeča vprašanja: 1. Ugotoviti odgovornost voditeljev prejšnjega sistema, posebno dr. Beneša. 2. Uvesti anketo glede zadržanja mož prejšnjega režima tako v notranji kakor zunanji politiki, in to še s prav posebnim oziranjem na delovanje tiskovnega urada pri zunanem ministrstvu. Osusky je izročil odboru posebno spomenico, v kateri pravi, da je poslal iz Pariza v Prago ponovno svarila, v arhivu zunanjega ministrstva pa je ugotovil, da so njegova poročila izginila ali bila potvorjena. Podobno spomenico je izročil odboru tudi sedanji zunanji minister Chvalkovsky glede svojeg delovanja v Berlinu in Rimu. Ako bi se bili upoštevali njegovi nasveti, se marsikaj ne bi bilo zgodilo. Zato odklanja vsa-

ko sokrivdo pri odgovornosti. Odbor bo moral izročiti vladi poročilo o rezultatih preiskave v roku treh mesecev.

Položaj na španskih bojiščih

SALAMANCA, 14. novembra. Nacionalistično bojno poročilo javlja, da so dosegle nacionalistične čete ob Ebru nove uspehe in so že dosegle cesto med Ventosom in Los Carpentierosom. Ujele so tu 350 republikancev, zajele sovjetski tank in mnogo streljiva. Ob reki Segre so odbile več republikanskih napadov. Na castellonski fronti republikanci že dva dni ne napadajo več. Tu so nacionalistična letala sestrelila 8 republikanskih.

BARCELONA, 14. novembra. Včeraj so Francovi letalci napadli Barcelono in ubili 14 oseb ter zadeli tudi dve angleški ladji. Republikanska vlada zanikuje vesti, da so nacionalisti napredovali za 4 milje, vendar pa prizna, da so hude bitke ob Ebru. Nacionalisti so privedli v boj novo armado.

Zapiski

Italijani v Španiji

Italijanski tisk poroča, da so italijanski legionarski tanki igrali odločilno vlogo v bitki pri Moro de Ebro. Kar se tiče da je bilo tudi zelo intenzivno. V bitki ob Ebru beležijo lovska letala 200 poletov. Bombniki so izvršili 300 napadov s 4800 urami letenja. Poizvedovalci so leteli 500 ur in izvršili 200 poizvedovalnih poletov.

Nesoglasja pri laburistih

Odbor laburističnih voditeljev je zasedal v Londonu z nalogo, da določi novo vodstvo stranke. Pšlo je do mnogih nesoglasij in ostrih debat. Negotov je bodoči položaj voditelja stranke Attleeya, poslanca Greenwooda, tajnika Middletona, Hughja Daltona in Herberta Morrisona.

Nič novega

Lektor poljskega jezika na londonskem vseučilišču je poslal »Daily Telegraphu« pismo, v katerem opozarja, da izgon Poljakov iz Nemčije ni nikakva novost v zgodovini. Že leta 1866 so izgnali iz Berlina in okolice okoli 35.000 Židov in Poljakov edino iz razloga, da ne bi bilo v teh krajih preveč Poljakov. Odposlali so jih na tedanje »rusko« mejo.

Novi davki v Italiji

Italijanska vlada je odredila 7½% davka na zasebne kapitale. Izvzeti so tisti davkoplačevalci, ki imajo manj kot 10.000 lir letnih dohodkov. Od tega davka pričakujejo 1200 milijonov lir. Davek bodo smeli odplačevati tekom treh let.

Nenadomestljivost v politiki

V nekrologih se pogosto pojavljajo fraze o nenadomestljivosti umrlega. To besedo pa bi bilo treba rezervirati le za najbližje rodbinske in prijateljske odnose. Če podjetnik vodi svoje podjetje tako, da je v njem nenadomestljiv, potem ga vodi zelo slabo. Tako podjetje se zamaje tudi takrat, kadar dobi gospod šef — nahod. (»Naše Doba«, ČSR.)

Madžarski socialisti in II. internacionala

Poročevalec United Pressa pravi, da namerava madžarska soc.-dem. stranka izstopiti iz II. internacionala in dati stranki narodni značaj. Voditelj stranke Karel Payer se je baje glede tega že posvetoval z zastopniki Labour Party ob priliki svojega zadnjega obiska v Londonu. Iz notranje političnih razlogov pa hranijo za zdaj ta namen še v tajnosti.

Italijanski pogoji za Francijo nesprejemljivi?

Prihod novega francoskega veleposlanika F. Ponceta v Rim in zahteve, ki jih stavlja bodoče francosko-italijansko sodelovanje, daje francoskemu tisku povod za razmišljanje o italijansko-francoskem problemu. Tudi v tej stvari, enako kakor v razpravljanju o Hitlerjevem govoru v Weimarju, ugotavljajo v Parizu, da je optimizem nekaterih francoskih krogov prenačilen. Tudi umerjeni francoski listi smatrajo pogoje italijanskega tiska, kakor n. pr. likvidacijo ljudske fronte v Franciji, odpoved francosko-sovjetskega pakta, približanje politiki osi Rim—Berlin, resignacijo na francoske privilegije na železniški progji Džibuti—Addis Abeba in podobno za pretirane. Ti pogoji pomenijo neposredno vmešavanje Italije v francoske notranje zadeve. Francoski tisk sodi zato, da je prvi pogoj resničnega zblizanja in sodelovanja med Francijo in Italijo ustavišev tiskovne kampanje, kakor tudi, da se pusti svoboda pogajanja odgovornim diplomatskim zastopnikom.

Namen obiska v Parizu

Angleška državnik Chamberlain in Halifax sta izjavila, da obiščeta Pariz. Majhna senzacija pri tem posetu je sporočila francoskemu veleposlaniku, da prideta oba v Pariz s svojimi soprogami. To dokazuje, da želijo prikazati obisk ne samo kot politično zadevo, temveč tudi družabno. Anglija hoče s tem dokazati, da namerava vztrajati ob strani Francije. Na drugi strani pa iz tega še ni sklepati, da bi Chamberlain kaj popuстил pri izvajanju svoje velikopotezne politike.

O čem se bodo pogovarjali v Parizu angleški in francoski državniki? Brez dvoma bo Anglija zahtevala, da bi Francija zdaj točneje določila svojo evropsko politiko. Britanski državnik se zavedajo, da je pomen Francije v Evropi znatno omanj. Chamberlain bo po Monakovem prvokrat informiral voditelje današnje Francije o novih smernicah angleške politike, kar ne bo ostalo brez neposrednega pritiska na Francijo, da bi se pravočasno včlenila v smernice angl. mednar. politike. Staro in znano dejstvo je, da je francoska politika že dobro leto pod direktnim angleškim vplivom in da ne vodi, marveč se daje voditi. Treba je pripomniti, da je storila Anglija v zadnjem času dve stvari brez neposrednega in odkritega posvetovanja s predstavitelji Francije. To je bil predvsem angleško-nemški proglas, da obe državi ne bosta reševali spornih zadev z orožjem, in druga: ustvaritev angleško-italijanskega sporazuma. Chamberlain se je odločil izvesti dve tako važni diplomatski zadevi brez ozira na neposredne francoske interese. Že iz tega je dovolj jasen Chamberlainov nemi namig Bonnetu, da se je Anglija za daljšo dobo odločila, voditi politiko svetovnega ravnotežja in da ji od evropskih interesov leži na srcu samo usoda nasprotnega obrežja, t. j. usoda Nizozemske, Belgije in Francije. Svetovni interesi Velike Britanije so včlenjeni v interese teh držav. V ostalem pa se bo Velika Britanija brigala samo za varnost svoje poti na Daljni vzhod in neovirano spojitve s svojimi kolonijami in dominijoni. Francija se bo morala z ozirom na to dejstvo odločiti in zavzeti stališče. Zlasti po marseillem shodu radikalne stranke je bilo naznačeno, da bo Monakovo nekako v nadaljnjem programu francoske vlade in da bo Francija zdaj neposredno skrbela le za svoje lastne življenjske interese, za zahodni del Sredozemskega morja in za spojitve s severno Afriko. Iz tega izhaja nujnost, da se Francija pomiri in pogodi z Italijo in da reši skupno z Anglijo špansko vprašanje. Chamberlain bo nadalje uveljavljal svoj načrt za pomirjenje Nemčije, da bi tako združene štiri velesile urejevale in določevale usodo vseh ostalih evropskih držav. Verjetno bo šlo za nekakšen pakt o nenapadanju in nadalje za letalski pakt. Jamstvo novih češkoslovaških meja po velesilah bo gotovo tudi na programu.

Anglija ne bo hotela, zvesta smernicam svoje tradicije, ničesar dati in se bo sklicevala na odpor predvsem Južnoafriške unije proti vrnitvi kolonij Nemčiji. Pojavljajo se vesti, da bodo kolonialni račun plačale samo Belgija, Portugalska in Francija. Anglija je baje pripravljena preskrbeti Nemčiji samo posojilo in dostop k izvorom surovin. Ni pa verjeti, da se bo Nemčija zadovoljila samo s tem, temveč bo najbrž zahtevala vrnitev vseh kolonij, ki jih je imela pred vojno. Svoje zahteve, zlasti na Tunisu, pa bo postavila gotovo tudi Italija. Ni še jasno, kako bodo politiki rešili ta sporna vprašanja. Če bi pa Nemčija dobila nazaj Kamerun in Togo ter ostale kolonije, ki jih je imela v Afriki, bi to pomenilo, da bi se os Berlin-Rim nadaljevala z evropske celine tja do Afrike, kajti od italijanskih meja severno-afriških ozemelj je le tisoč kilometrov zračne črte do Kameruna. Kaj je to za moderno veleletalo?

Če imamo na ta način pred seboj pregled celotnega svetovnega položaja, vidimo, da pride konec tega meseca do važnega razpravljanja, ki bodo s svojimi posledicami odločilne za celotno evropsko politično situacijo.

O sestanku angleških in francoskih politikov, ki bo po sedanjih domnevah 23. t. m., piše »Sunday Dispatch«, da pomeni najavljeni obisk Chamberlaina in Ha-

Novice**Na Kočevskem**

TEZKO STALIŠČE SLOVENCEV — ZAŠČITITI BO TREBA GOSPODARSKE IN NARODNOSTNE INTERESE SLOVENSKEGA ŽIVLJA NA KOČEVSKEM

Zadnjič sem zapisal, da se Slovenci na Kočevskem bore za svoj obstanek prav tako trdo, kakor slovenski živelj na severni meji. Slovenci pripadajo socialno šibkejšim slojem in igrajo povsod podrejeno vlogo; to pa še posebno radi tega, ker so prišli iz različnih koncev Slovenije in zato med njimi ni prave povezanosti.

Kar je slovenskih kmetov, se le težko prebujajo. Zemlja, ki je vsa nemogoče razparcelirana (ko so delili nekoč grofovski svet, so kmetom razdelili n. pr. cel travnik tako, da ga je dobil vsak samo neznan kos; isto se je zgodilo z njivo, z gozdom, pa spet z naslednjim travnikom itd.; kmetje so sicer prišli do zemlje, ali so njihovi grunti razkosani, saj imajo parcele, ki nimajo včasih niti po en meter širine pol ure, eno uro, ali še več naražen), je peščnata in zahteva mnogo truda, predno se kaj iztisne iz nje. K temu je Kočevsko že precej visoko, tako da ima ostro podnebje. Radi tega uspeva samo trava slabše vrste, žitarice in ostale poljske rastline pa le slabo obrodijo.

Ker je zemlja tako skopa, si iščejo Kočevarji lažje zaposlitve, pa se zato izseljujejo. Tako najdete danes na Kočevskem popolnoma »mrtve« vasi, kjer razpadajo hiše. Kočevarji so delno odšli po svetu, nekaj pa so izumrli, dočim je ostala zemlja, ki je Slovenci ne dobe, da bi jo obdelovali.

Ker je svet na Kočevskem nerodovit, so naselja prav redka in še ta imajo običajno po 6 hiš, dočim so že velike one vasi, ki premorejo 20 števil. Tudi v tej veliki oddaljenosti krajev je treba iskati delen vzrok za nepovezanost Slovencev, ki ne morejo drug drugega podpreti pri

gospodarstvu. Kočevarji dobivajo za svoja gospodarstva podpore in radi tega lahko uspevajo. Naš slovenski živelj, raztepen po Kočevskem, pa se peha kot črna živina za borni kruh.

Ker nimajo kočevski Slovenci gmotne zaslombe, bi človek pričakoval, da bodo vsaj moralno podprti v narodnostni borbi. Toda tudi v tem je prežalostna pesem, saj se z naše lastne strani ruši kočevskim Slovincem vera v kakršen koli uspeh.

Slovenec — hlapec, dekla, voznik, polgruntar, učitelj in drugi uradnik se pehaj za svojo existenco in poleg tega vzdržuj še narodno zavest, da se ti lahko potem v brk smeje zelo visoki Kočevar. Tako imajo kočevski Slovenci dvakrat težko stališče, kajti za to poklicano zaledje jih ne podpira niti gospodarsko niti drugače. Isto je bilo nekdanj, isto je sedaj. Zato ni nič čudnega, če čujemo, da je kočevski element razmeroma hitro absorbiral Slovenca in, da je tudi danes glede tega še dovolj močan in sposoben. Slovenci, ki so na Kočevskem že nad dvajset let, so se v veliki večini asimilirali.

To je dejstvo, ki drži in z njim moramo računati. Zato je nedopustno poigravanje s slovenskim življem na Kočevskem. Mesto, da bi se vse slovenske sile tamkaj strnile, jih danes na umeten način razbijajo in s tem lajšajo Kočevarjem posele.

Iz vsega sledi, da bo treba prav tako, kakor na naši severni meji, podpreti slovenski živelj tudi na Kočevskem! K temu delu pa mora pristopiti vsa slovenska javnost!

duš.

Davčna uprava za Slov. gorice

Ena izmed perečih potreb Slovenskih goric je potreba po lastni davčni upravi pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah za lenarški okraj. Ta potreba in želja se je porodila že v predvojni dobi, ker je bila davčna uprava v Mariboru za mnoge občine mariborskega okraja neprikladna. Po daljšem prizadevanju takratnih merodajnih činiteljev je okraj Sv. Lenart res dobil svojo davčno upravo, ki pa so jo po nekaj letih spet ukiniteli.

Gotovo je upravičeno in potrebno, da se prične v tej zadevi ponovno razpravljati. Okraj Sv. Lenart bi po svoji davčni moči in obsegu brezpogojno zaslužil, da bi dobil svojo lastno davčno upravo. Največjo potrebo čutijo v tem naši davkoplačevalci, ki imajo s tem važnim uradom največ opravka. Upravičene so zahteve prebivalstva okraja Sv. Lenart, ako pomislimo, kakšne poti morajo opravljati davkoplačevalci iz nad 30 km oddaljenih krajev in hoditi na davčno upravo v Maribor v raznih davčnih zadevah. Razumljivo je, da je kmet radi tega

včasih močno prizadet. V mesto se običajno odpravi, takrat, kadar ima več opravkov. Če gre v Maribor peš, hodi okrog sedem ur in tudi za povratek rabi toliko. Še bolj pa je neprijetna pot na davkarijo, če bi kmet rad zahteval popravek kakšnega davčnega predpisa, odmere ali kake pritožbe. Mnogokrat se mu pot ne izplača, še večkrat mu delo to ne dopušča, zato pa ostane raje doma in zabavlja čez vse. Ako ima okraj Ljutomer, ki je po svoji površini manjši od okraja Maribor levi breg dve davčni upravi in ti na sedežih sodnih okrajev Gornja Radgona in Ljutomer, je tudi upravičena želja po tem uradu na sedežu okraja Sv. Lenart, ki je zaradi te pomankljivosti hudo prizadet. Koliko potov bi se prihranilo našim davkoplačevalcem, da ne omenjamo gospodarskih koristi, ki bi jih imel lenarški okraj od davčne uprave. Ta želja, ki jo imajo na srcu mnogi davkoplačevalci v okraju, ni nova, pa tudi ne neizvedljiva. Merodajni činitelji bi naj uvideli njeno upravičenost.

Akcija državnih nameščencev

Ban dr. M. Natlačen je sprejel predsednike 18. stanovskih organizacij, v katerih se zbirajo državni nameščenci, upokojeanci in delavci državnih podjetij. Deputacijo je vodil predsednik Združenja nameščencev poštne, telef. in telegrafске stroke Šturm, ki je v kratkem nagovoru poudaril, da se vsi, ki jih delegati zastopajo, smatrajo za del narodne in državne skupnosti, ki so ji pa vedno doprinasli velike žrtve. V zadnjem času so se njihove gmotne razmere tolikanj poslabšale, da nujno potrebujejo pomoči. Nato so zastopniki predali banu spomenice, ki prosijo, naj se mesečni prejemki zvišajo, naj se povrne doklada za žene in poviša

doklada za otroke, naj se priznajo poročenim ženam v državni službi osebne doklade v isti višini kakor jih uživajo neporočene drž. uslužbenke, in da se ukinejo vse razlike med dokladami aktivnih in upokojenih državnih nameščencev.

Ban je deputaciji odgovoril, da uvideva težak položaj vseh državnih in banovinskih nameščencev in da se je že in se še bo zavzemal za povišanje plač. Vse je kazalo, da bo do povišanja prišlo že letošnje jesen, nepredvideni dogodki pa so to preprečili.

Martinovanje na Pohorju

Vsakoletno martinovanje pri Mariborski koči je postalo za slovenske in Hrvat-

ske planince že kar tradicionalno. Tudi letos je prišlo na Pohorje lepo število zagrebških Sliemenašev, ki so se v družbi mariborskih planincev kar najbolje počutili in se pristrčno zabavali. Ob kozarcu novega vina in prigrizku Martinove gosi so postale prijateljske vezi med hrvatskimi in slovenskimi planinci še tesnejše, kar so potrjevale mnoge napolitnice.

o. Dravska finančna direkcija razglašja: Vsi državni upokojeanci(ke), ki so zase in za svoje rodbinske člane dobili železniške legitimacije od dravske finančne direkcije, naj jih radi podaljšanja veljavnosti za prihodnje leto predložijo tej direkciji že v drugi polovici meseca decembra, da jih bodo lahko uporabljali za vožnjo takoj v začetku leta 1939.

o. Članom in prijateljem Vodnikove družbe. Se dobrih 10 dni, pa bo šla trinajstič v svet književna žetev Vodnikove družbe. Vsak nov član, ki je že storil svojo dolžnost in plačal poverjeniku svojega kraja din 20,—, ali direktno pisarni Vodnikove družbe v Ljubljani din 27,—, bo prejel štiri izredno zanimive in skrbno opremljene knjige in sicer: **Vodnikovo prakto** za leto 1939; **Zupančev Tretji rod**, izredno napeto povest povojne generacije iz naših obmejnih kočevskih krajev; **Sortiljeve Večne vezi**, živo pisano povest beguncev-Slovencev pred 20 leti, ter **Orožnove Karadjordjeviće**, knjigo posvečeno 20-letnici naše svobodne in narodne države Jugoslavije. Za borih 20 din dobite torej obilo zanimivega čtiva. Zavedajte se, da ste teh 20 din žrtvovati narodni kulturi, po kateri doma in na tujem sodijo našo zrelost in našo moč. Vsem, ki se še niso do danes odločili ter še vedno odlašajo z različnimi izgovori s pristopom k Vodnikovi družbi, veljaj ta naš poziv: Ne odlašajte s članarino. Stopite brž v prosvetni krog Vodnikovcev!

o. Devetkrat je zabodel svojo ženo 53-letni Jože Lapuh iz Brezine pri Brežicah. Ko se je pijan vrnil domov, je zaradi nezatnega vzroka začel pretepiti ženo po obrazu in glavi, nato pa je potegnil nož in začel z njim obdelovati ženo po prsih, glavi in rokah. Na njeno kričanje so prihiteli sosede in odstranili divjaka. Drugi dan pa, ko se je streznil, je prišel v bolnišnico, pokleknil pred ženinino posteljo in jo prosil odpuščenja.

n Hrvatskemu skladatelju iz XVI. stoletja Ivanu Lukačiću je odkrilo pevsko društvo »Tomislav« v Splitu lepo spominsko ploščo. Lukačić je prvi hrvatski skladatelj.

n Novo gledališče v Sarajevu. Spomladu bodo sarajevsko gledališče popolnoma preuredili. Zgradili bodo novo dvorano in nov oder. Preureditev je preračunana na okoli 6 milijonov dinarjev.

n Institut za proučevanje Vojvodine bodo ustanovili kot samostojen odsek Matice Srbske v Novem Sadu. Izdajal bo knjige iz nacionalnega, kulturnega in gospodarskega življenja Vojvodine.

n Občni zbor ženske zveze se je vršil v Beogradu. Zborovanje je otvorila Nj. Vis. kneginja Olga. Vlado je zastopal minister za socialno politiko Cvetković.

n. Motorne vlake na progi Sarajevo—Slav. Brod bo v kratkem uvedla generalna direkcija drž. žel. v Beogradu.

n. Razstava nemških časopisov je bila otvorjena v Beogradu v nemškem prometnem uradu. V Nemčiji je 2100 podjetij, ki izdajajo različne liste in časopise.

„Ali si se na prvi pogled zaljubil vame?“

„Da, to delam zmerom tako, na ta način prihranim mnogo časa.“

Halifaxa v Parizu prvo etapo k uresničenju Chamberlainovih načrtov. Namen te poti je usmeriti angleško in francosko politiko po monakovskem sporazumu. Druga etapa bodo posvetovanja z Mussolinijem in Hitlerjem, in končno konferenca predsednikov vlad štirih velesil. Pariški tisk živo komentira dejstvo, da bosta v bodočih dneh konferirala Chamberlain in Halifax z Daladierjem in Bonnetom. Pariški razgovori se bodo na-

našali predvsem na sledeča vprašanja: 1. Osnovna ureditev vprašanja o paktu štirih, 2. Razorožitev, 3. Možnosti posredovanja v španskem konfliktu, 4. Nemške kolonialne zahteve, 5. Vprašanja angleško-francoskega jamstva za nove meje ČSR in vprašanje posojila ČSR, 6. Skupne smernice Anglije in Francije v srednjeevropski politiki, 7. Usoda francoskih dogovorov z Romunijo, Madžarsko, Poljsko in Rusijo.

Maribor**Zborovanje stanovanjskih najemnikov**

VSAKA ULICA DOBI SVOJEGA ZAUPNIKA — ZAHTEVA PO OBNOVITVI ZAKONA O STANOVANJSKI ZAŠČITI

Včeraj dopoldne so se zbrali v Gambričevi dvorani stanovanjski najemniki, da se pogovorijo o potrebnih ukrepih za znižanje stanovanjskih najemnin. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik društva stanovanjskih najemnikov g. Jože Kac. V svojem uvodnem govoru je predsednik omenil razne nezdrave pojave v stanovanjski politiki, zlasti odkupnine za stanovanja, ki povzročajo v mnogih slučajih znatno povišanje najemnin. Predsednik je tudi obžaloval, da je udeležba na zborovanju tako majhna, kar priča, da se večina najemnikov ne zaveda važnosti lastnega društva.

Kot glavni referent je poročal g. Bajt. Omenil je, da so se najemnine stanovanj in lokalov, odkar je bila ukinjena stanovanjska zaščita, zelo dvignile. V drugih državah, kjer je življenjski standard srednjih slojev mnogo boljši, so najemnine znatno nižje. Tudi tuberkuloza, ki je pri nas silno razširjena, bi se dala zaježiti, ko bi se nudila revnim slojem cenejša in

zdrava stanovanja. Zato vedno bolj pereče stanovanjsko vprašanje zahteva, da se ponovno uzakoni stanovanjska zaščita. Občina in država naj bi gradili za svoje uslužbenke zdrava in cenena stanovanja, prav tako pa tudi velika industrijska podjetja za svoje nameščence. Končno apelira govornik na vse najemnike, naj bi se oklenili svojega društva, ker le združeni v močno organizacijo, lahko najemniki upajo na uspeh. G. Bahun je predlagal, naj društvo v vsaki ulici izbere po enega zaupnika, ki bo v stalnem stiku z najemniki in društvom. Zborovalci so z navdušenjem sprejeli ta predlog.

Zborovanje sta pozdravila v imenu obrtniških organizacij g. Novak ter v imenu Društva upokojujencev g. Vrtnjak. Društvo je izdalo tudi brošuro, v kateri na kratko podaja svoja prizadevanja za rešitev stanovanjskega problema, borbo za zaščito in osnutek zakona za zaščito stanovanjskih najemnikov.

Postanek in razvoj slovenščine

KAKO JE SLOVENŠČINA NASTALA IN SE RAZVIJALA. NERVOZA IN ZMEDA V DANAŠNJI PISANI SLOVENŠČINI.

Na Ljudski univerzi je predaval o postanku in razvoju slovenskega jezika profesor Stanko Bunc iz Ljubljane. Predavanje je poslušalo mnogo občinstva, zlasti mladih ljudi. Gospod predavatelj je uvodoma govoril o spontani človeški potrebi, da se vprašuje in skuša razjasniti izvor in pomen posameznih besed svojega jezika, nazive rek, gora, krajev itd. Potem je prešel na označbo velike jezikovne in krvne družine, ki je živela na ozemlju med Indijskim in Atlantskim oceanom ter Severnim in Sredozemskim morjem in govorila več ali manj enoten jezik. Iz te velike enote, ki jo nazivamo indoevropsko, so se okoli l. 1000.—1500. pred našim štetjem začela razvijati plemena Slovanov, Germanov, Romanov in antičnih narodov, ki so danes že izumrli. Slovani, ki je bila njihova skupna domovina tam nekje za Karpati, so še govorili skupen jezik nekako pred 2000 leti; ob tem času pa so se začeli tudi razseljevati. Slovansko plemo se je po ozemlju in jeziku razdelilo na tri velike jezikovne in narodne skupine: na Vzhodne Slované (Rusi, Malorusi in Ukrajinci), Zapadne (Lužiški Srbi, Čehi, Poljaki in Slovaki) ter Južne Slované (Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari).

Ob naselitvi Slovencev na današnjem njihovem ozemlju, ki pa je bilo sprva mnogo večje, se je začel tvoriti tudi samostojen jezik. Zaradi zemljepisne strukture tal je bilo medsebojno občevanje Slovencev otežkočeno, zaradi česar so se začela pri nastajajočem slovenskem narodu razvijati samostojna narečja, ki jih imamo še

danes sedem. Prvič so začeli pisati slovenski jezik v 10. stoletju. Knjižni jezik pa je postala slovenščina v 16. stoletju, ko je začel pisati knjige v narodnem jeziku Doljenec Trubar, ki je vzel za podlago književnega jezika narečje svojega rodnega kraja. Poznejši protestantski in katoliški pisatelji so začeli vnašati v Trubarjevo slovenščino izraze svojih domačih krajev, kar je slovenščino znatno preobrazilo, pa tudi izpopolnilo in obogatilo. Toda vse do 19. stol. je se je slovenščina le polagoma razvijala; tedaj pa so se pojavili jezikoslovci in besedni ustvarjalci, ki so dvignili slovenščino v moderen, za vse uporabljiv jezik.

V posebnem položaju se je znašla slovenščina po osvobodjenju. Dotlej so jo sicer uporabljali v veliki meri, vendar so obstajala vsaj nekatera področja predvsem državnega in političnega življenja, kjer naš jezik ni prihajal v poštev. Po letu 1918. pa je slovenski jezik postal obče izrazilo, kar je povzročilo njegov silno nagel in mogoče tudi nenaravno intenziven razvoj. Zato je v zadnjih desetletjih zavladovala med Slovenci nekaka nervoza in zmedenost, češ, saj vsakdo piše po svoje in nikjer ni kakih ustaljenih pravil. To je sicer res, toda to je reden pojav pri vseh jezikih, ki se razvijajo tako naglo. Gotovo je, da se bo razvoj ustalil in jezik izkristaliziral, in slovenščina bo s svojim bogastvom, lepoto, prožnostjo in zvočnostjo doprinesla svoj pomemben delež v ustvarjanju velike jugoslovanske kulture. —

Mirovna akademija

Včeraj dopoldne je priredila Zveza bojevnikov v dvorani Ljudske univerze mirovno akademijo, ki je sledila maši za dušniki za padle v svetovni vojni. Akademija je s primernim nagovorom otvoril banski inšpektor g. Pirc. Slavnostni govornik je bil ljubljanski trnovski župnik Janko Cegnar, ki je podčrtaval važnost miru. Po deklamaciji Gečeve in predvajanju skioptičnih slik o svetovni vojni je pevski zbor zapel »Oj Doberdob« in »Oj ta soldaški boben«. Akademija, ki je bila dobro obiskana, je lepo uspela. Med odličniki je bil tudi mestni župan dr. Juvan.

Tezenski strahovalec za zapahi

Ze večkrat smo poročali, da se v strazunskem gozdu na Teznej skrivajo pred oblastjo razne sumljive osebe. Tezenski orožniki so v tem gozdu prijeli komaj 19-letnega postopača Zmaga M., ki je kljub svoji mladosti bil že večkrat kaznovan. Aretirani mladenič je bil pajdaš zloglasnega vlomilca Jakoba Fišerja, ki je že v mariborskih zaporih. Zmago je bil pravil strah Tezenčanov. Tako je te dni prišel v stanovanje delavke Marjete Lenc v Spodnji Dobravi in ukradel denarnico s 118 dinarji. Pri zaslišanju je tatvino priznal. Preiskava je dognala, da ima Zmago na vesti še več drugih pregreh. Izročili so ga mariborskemu sodišču.

m. V pokoj je stopil Miško Cizelj, učitelj v kazenskem zavodu v Mariboru.

m. Nova železniška postaja v Dravski dolini. Včeraj so ob navzočnosti zastopnikov železniške uprave in množice ljudi blagoslovili novo železniško postajališče Sv. Ožbald ob Dravi, ki leži v središču splavarstva in lesne trgovine med postajama Ribnico in Sv. Lovrencem na Pohorju.

m. Naš obmejni promet. V preteklem mesecu je prekorajčilo našo mejo preko Maribora 15.387 oseb, od teh je k nam dopotovalo 7411, odpotovalo pa 7976. Dopotovalo je preko meje v Maribor 5195 naših državljanov, 4661 Nemcev, 255 Čehoslovakov in 193 Italijanov. Odpotovalo pa je iz države 2448 Jugoslovancev, 4751 Nemcev, 469 Čehoslovakov in 106 Italijanov.

m. Poštena tržna prodajalka. Na stojnici posestnice Elizabete Škof iz Velike Zimice v Slovenskih goricah je neznan kupec pustil denarnico s 425 dinarji. Poštena prodajalka je denarnico izročila policiji.

m. Deložacije v barakah. V soboto popoldne so deložirali nekaj strank v znanih barakah ob Tržaški cesti. Vzroki deložacije so nemoralno in nepošteno življenje deložiranih.

m. Vlom v postajno skladišče. V eni preteklih noči so doslej še neizsledeni storilci vlomili skozi okno v pisarno postajnega skladišča na postaji Šoštanj-Topolšičica. Iz pisarne so se vlomilci vtiho-tapili v skladišče, od koder so odnesli

151 kg usnja, vrednega preko 9000 dinarjev. Ukradeno usnje so našli v neki bližnji uti, kamor so ga tatovi skrili.

m. Svojega očeta je poškodoval. V Dankovi ulici je nastal v Žižkovem stanovanju prepri med možem in ženo. V pretep, ki je sledil, se je vmešal sin Franc in z vso silo udaril svojega očeta po glavi, da se je nezavesten zgrudil. Sin je pobegnul, očeta pa so prepeljali v bolnišnico.

m. Vlomilci v Selnici. Ponoči so neznan vlomilci vdrli v stanovanje posestnika Josipa Verdonika v Selnici ob Dravi in odnesli 900 dinarjev gotovine ter razne obleke za 2500 dinarjev.

m. Z bičem nad starko. V Tomšičevem drevoredu je neki voznik z bičem napadel 60letno Ljudmilo Krambergerjevo od Sv. Marjete ob Pesnici in jo na glavi hudo poškodoval.

m. Kravo so ukradli neznan rokoma-hi posestniku Mihaelu Berliču iz Roperča pri Sv. Barbari. Krava je vredna 2000 dinarjev.

m. Zopet poskušen vlom v Delavsko pekarno. V zadnjem času so najbrže isti vlomilci že večkrat poskušali vdreti v prodajalno Delavske pekarnice. Preteklo noč so neznan storilci ponovno poskušali vlomiti v pekarno. Razbili so ključavnico, pa so bili pri delu prepojeni.

m. Zaradi bolezni skočil v Dravo. Ponoči je stražnik na pobreškem železniškem mostu ustavil mladeniča, ki je bil ves premočen. Bil je to 25letni delavec Franc Črešnar iz Zreč pri Konjicah. Dejal je, da je zaradi bolezni nameraval izvršiti samomor. Pri Sv. Petru pri Mariboru je mladenič skočil v Dravo, vendar pa se je rešil iz valov. Obupanca so izročili v mariborsko bolnišnico na zdravljenje.

m. Zimsko suktnjo je neznanec ukradel inženirju Božidarju Klemenu iz Velenja. Oškodovan je za 1500 dinarjev.

* Posebni vlak na Oplenac! Poklonitveno potovanje na grob blagopokojnega kralja Aleksandra ob 20letnici Jugoslavije. Od 30. novembra do 2. decembra za le din 220.— z obiskom Beograda in Avale. Prijavite se takoj pri »Putniku« Maribor-Celje-Ptuj.

Nočna lekarniška služba: Lekarna pri sv. Antonu na Frankopanovi ul. telef. 27-01; lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova cesta, telef. 21-79.

Kino

* Grajski kino. Do vključno torka »Capriccio«. Paul Kemp, Lilian Harvey. Pri-de: »Tango notturno«.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek: Zaprt.

Torek ob 20: »Kar hočete«. Red A.

Sreda: Zaprt.

Četrtek, ob 20: »Prevara«. Red B.

»Kar hočete« zadnjič v abonmaju. Jur-tri se vpripori za abon. A še vedno sve-ža in zelo zabavna Shakespearijeva kla-sična komedija »Kar hočete«.

Kultura**Koncert Elfe in Romana Klasinca**

Od teh dveh umetnikov se je za enkrat izkazal dr. Roman Klasinc kot izrazitejša osebnost. Njegov stil igre z močnim tonom je lapidaren, brez izrazito čustvenih elementov, brez agogijskih akcentov in dinamičnih pikantes. R. Klasinc interpretira delo v velikih konturah, ne da bi se ustavljal ob detaljih. Glasbenik muzicira v freskah, tako bi mogli reči, a to spominja na igro d'Alberta.

Zdi se mi pa, da ima Elfa Klasinčeva, čeprav umetniško še ni tako izgrajena kakor njen brat, več možnosti razvoja. To pa zato, ker ob vsej sorodnosti z bratovo umetniško osebnostjo, ki je povsem naravna, kaže njena igra več akademizma na večjo naklonjenost detalju ter cizeliranemu izrazu. Njena očitna muzikalnost bo na tej podlagi nemara izgradila pianistično umetnost, ki bo sugestivnejša kakor igra njenega brata.

Estet — ali hiperestet — Busoni ob tem načinu pianističnega reproduciranja ni prišel povsem na svoj račun. Ta klasicirajoči Duettno concertante ni freska, vendar pa prenese tudi tak brez dvoma zanimiv način interpretacije.

Tembolje pa ustreza umetnost Klasinčevih Brahmsovemu klavirskemu slogu.

Brahms je hotel z novimi sredstvi nadaljevati tradicijo dunajske klasične romantizem je razbil klasično skladnost vsebine in oblike in postuliral primat vsebine in temu primerno ustvaril nove, »proste« oblike. Brahms je živel v dobi pozne romantike, bil je nekak neoklasicistični tekmeč velikega romantika Wagnerja. Kljub svojim klasicističnim tendencam se pa ni mogel otresti upliva dobe, in tako je nastala povsem svojevrstna Brahmsova glasba: v nekoliko zrahljanih, oziroma dograjenih klasičnih — seveda tudi tipičnih novih — oblikah vsebine, ki po svojih prvinah ni bila nič manj romantična kakor ocean romantične glasbe okoli njega. K temu se je pridružila kot tretja komponenta njegova osebna, bridkosti polna usoda. Tako vidimo v njegovih delih bujnost zamisli in hkrati tudi neko trpkost izraza, celo v tematskih in dinamičnih gradacijah, ki jih je Brahms znal tako mojstrsko izvesti. Pianista sta dala monumentalni sonati op. 34 b adekvatno interpretacijo. Le drugi stavek (Andante un poco Adagio) bi zaslužil močnejšo poglobitev interpretatorjev, predvsem pa več »espressiva«. Brahmsovi počasni stavki so nevarni: ob neade-

kvatni interpretaciji postanejo lahko dolgočasni. Prvi, tretji in četrti stavek pa predstavljajo največjo vrednoto koncerta, tako po vsebini kakor po interpretaciji. (Škoda, da je po prvem stavku občinstvo z aplavzom prekinilo interpretatorja.)

Regerja je nekdo primerjal z Beethovnom in dejal, da je bil Beethoven enako velik človek in umetnik, pri Regerju pa je škoda, da je talentirani artist Reger večji kakor človek Reger. Zaradi tega tudi trpi njegov artizem. Točna opazka. Ob vsej zanimivosti Regerjevih del imamo občutek, da jim nekaj manjka. Zdi se mi, da je to prav tista vrednota umetniških del, ki se poraja edinole iz skladnosti umetnikove osebnosti z njegovo umetnostjo. In še nekaj. Ali nismo večkrat opazili, da daje intelektualna neizgrajenost umetnika svojevrsten pečat njegovemu delu? To bi veljalo tudi za Regerja. Kljub temu pa je Reger dal marsikaj novega, na pr. v harmoniji, predvsem v načinu moduliranja, kar smo imeli letos že drugič priliko opaziti.

Mislím, da je Regerjev klavirski slog Romanu Klasincu najbližji, njemu pa vse-kakor bližji kakor Elfi Klasinčevi. Slišali smo Variacije in fugo op. 73 v krasni interpretaciji. Ob orgiastičnih zvokovnih gradacijah na koncu tega dela je zastal dih marsikateremu poslušalcu.

Bil je to prvi letošnji instrumentalni

koncert in vsekakor zelo posrečen večer. Večer resne umetnosti, večer, s katerega so odšli poslušalci za eno umetniško spo-znanje bogatejši.

H koncu še eno opazko. Slišal sem Romana Klasinca prvič pred dvema letoma (Schumann, Reger, Chopin). Nisem bil zadovoljen. O njegovem večeru Beethovnovih sonat sem slišal mnenje, da ni bil posrečen, kar se mi je zdelo po utisih prvega nastopa verjetno. Omenjam to v zvezi z dejstvom, da ni prisostvoval koncertu marsikdo od tistih, ki bi jih na koncertih morali srečati, a opravičujejo svojo odsotnost z utisi, ki so jih dobili svojo odsotnost z utisi, ki so jih dobili na Beethovnovem večeru. Temu odgo-varjam: vsakemu umetniku se je zgodil kak lapsus, vsak umetnik pa napreduje in se izgrajuje, a to bi morali kulturno interesirani krogi razumeti in upoštevati! L. N.

k. Slovenska mladina, 2. Novi meseč-nik »Slovenska mladina«, glasilo sloven-skih srednješolcev, razkriva v svoji drugi številki še bolj svojo smer, ki jo moremo samo pozdraviti, ker pomeni zdravo pre-samo pozdraviti, ker pomeni zdravo pre-orientacijo v smislu slovenskih narodnih interesov mimo in preko strank. Nekatero razprave so pisane precej izrazito in z jasno zavestjo. Razen tega je tudi nekaj prispevkov, a ti ne dosegajo višine član-kov.

Sport

Predzadnje kolo ligašev v jeseni

Včeraj se je odigralo deseto jesensko kolo ligaškega prvenstva, ki ni bilo tako bogato na senzacijah kakor zadnji dve koli. Tokrat se je postavila tudi Ljubljana, ki je na domačem terenu otela zemunski Sparti obe točki. Po poteku tekme sicer ni manjkalo mnogo, da bi si bila nasprotnika točki delila, čeprav je Ljubljana že do odmora vodila s tremi goli naskoka. Na tabeli je Ljubljana še vedno predzadnja, ker je istočasno tudi varaždinska Slavija dosegla eno točko v borbi proti Basku. Glavni del sporeda se je odigraval v Beogradu, kjer se je na reodnovir. igrišču BSK-a zbralo okoli 15.000 gledalcev, da vidi štiri najboljše klube iz države. Rezultata obeh tekem lahko služita naravnost kot merilo za razmerje moči med Zagrebom in Beogradom, čeprav prav poročajo, da je Hašk popolnoma nezasluzeno moral pustiti eno točko v Beogradu. Gradjanski iz Zagreba je zopet prepustil nasprotniku obe točki ter je že tako močno zaostal za vodilnima kluboma na tabeli, Bskom in Jugoslavijo, da mu jih najbrže ne bo več mogoče dohiteti. Hajduk je imel na lastnem igrišču jako težko delo proti beograjskemu Jedinstvu ter je jedva zmagal v zadnjih minutah. Tekma v Sarajevu med Slavijo in Gradjanskim (S) se je končala z zma-

go Slavije, kakor je bilo pričakovati. Doseženi rezultati včerajšnjih tekem so sledeči:

- LJUBLJANA:SPARTA 3:2 (3:0).
- JUOGLAVIJA:GRADJANSKI (Z) 2:1 (1:0).
- BSK:HAŠK 2:2 (2:0).
- HAJDUK:JEDINSTVO 3:2 (1:1).
- SLAVIJA (V):BAŠK 0:0.
- SLAVIJA (S):GRADJANSKI (S) 3:2 (1:1).

Na prvih sedmih mestih se vrstni red na tabeli ni prav nič izpremenil, beograjska kluba BSK in Jugoslavija vodita z močnim naskokom pred ostalimi. Edine izpremembe so te, da je Jedinstvo prehitela Slavija (S), Ljubljana pa Sparto. Do prihodnje nedelje je tablica sledeča:

BSK	10	7	3	0	25:9	17
Jugoslavija	10	7	1	2	19:10	15
Gradjanski (Z)	10	6	0	4	25:10	12
HAŠK	10	5	2	3	24:15	12
Hajduk	10	4	4	2	22:15	12
BASK	10	3	4	3	14:14	10
Slavija (S)	10	4	2	4	18:19	10
Jedinstvo	10	4	1	5	20:23	9
Gradjanski (S)	10	3	1	6	13:29	7
Slavija (V)	10	2	2	6	16:21	6
Ljubljana	10	2	2	6	10:23	6
Sparta	10	1	2	7	11:29	4

Podvezino prvenstvo

SENZACIONALNI ZMAGI ATLETIKOV IN JADRANA — MARIBOR PORAZEN V ČAKOVCU

V podvezinem prvenstvu se je včeraj odigral ves spored razen tekem v Mariboru, ki jih oblasti zopet niso dovolile, tako da se je upravičeno treba bati, da sploh ne bo mogoče končati pravočasno prvenstvenega tekmovanja. V ljubljanski celjski skupini so se odigrale vse tekme, od katerih sta se dve končali s senzacionalnimi rezultati, ki so bistveno uplivali tudi na tablico, saj vodi sedaj ljubljanski skupini Bratstvo, v celjski pa so se Atletiki zasidrali tik za Celjem.

ČSK — MARIBOR 3:2 (2:0).
Gornja tekma je bila edina prvenstvena tekma, ki se je včeraj vršila v mariborskem okrožju. Maribor tudi tokrat ni uspel, da bi se premaknil s svojega mesta na tabeli, čeprav je podal v Čakovcu dovolj dopadljivo igro, posebno v začetku in proti koncu tekme. Dobro izpričevalo za njegovo moštvo daje okolnost, da so kljub poškodovanemu vratarju in naskoku nasprotnika kmalu uspeli, da rezultata izenačijo, kar pa se jim pri znani obrambni taktiki domačinov ni posrečilo. Maribor je imel od začetka precej več od igre kakor domači, vendar pa ni znal iz te premoči izbiti nikake koristi. Baš v tem delu, ko je Maribor prevladoval, se je nenadoma v 25' prebil Vuković ter po lepi solo-akciji dosegel vodstvo za ČSK. Preobrat za Maribor je nastopil, ko se je proti koncu prvega polčasa pri-

robinzonadi težko poškodoval na glavi Mariborov vratar, ker je trešil z glavo v drog, tako da so ga morali prepeljati v bolnišnico in je moral Maribor nadaljevati z desetimi igralci. Tik pred polčasom je Bresslauer zvišal na 2:0 za domače. Že v 5. min. drugega polčasa je bil zopet Bresslauer uspešen za svoje barve, tako da je izgledala usoda črnobelih že zapečaten, toda ravno sedaj je Maribor napel vse sile in res mu je uspelo, da je v 25. in 30. min. znižal rezultat po Milošu in Korniču na 3:2, dalje pa ni šlo več. Obe moštvi sta imeli najboljše moči v obrambi, dočim sta napada pokazala manj dopadljivo igro. Med Mariborčani sta se razen obrambe posebno odlikovala Kirbiš in Kornič. Tekma je potekla brez incidentov.

Včerajšnja tekma je bila interesantna v pogledu sodnika. Delegirani sodnik g. Deržaj iz Ljubljane je prišel na igrišče šele tedaj, ko sta moštvi že 25. min. igrali pod vodstvom g. dr. Brandla, bivšega zvezinega sodnika, na katerega so se sporazumeli v smislu pravilnika. Ko je g. Deržaj prišel na igrišče, sta se kluba zopet sporazumela, da naj vodi tekmo on. S tem postopanjem so formalno kršena pravila, ki jasno pravijo, da naj tekmo sodi le en sodnik, ter predvidevajo tudi vse slučaje, kdaj je dopustno, da se sodnik med tekmo menja.

ČSK	7	5	2	0	15:5	12
Železničar	4	3	0	1	8:5	6
Rapid	5	2	1	2	13:11	5
Mura	6	2	1	3	13:15	5
Maribor	5	1	1	3	8:8	3
Slavija	5	0	1	4	5:18	1

V celjski skupini sta se vršili dve prvorazredni tekmi: **Atletiki: Celje in Olimp: Jugoslavija.** Prva se je končala s senzacionalno visokim porazom Celja, ki je pa številčno mnogo previsok, čeprav zasluženi zmagi Atletikov ni mogoče oporekati. Atletiki so vodili že do odmora s 4:0, tako da jim je bila zmaga že zasigurana, in je igra v drugem polčasu postala nezanimiva, ker sta obe moštvi pustili. Končni rezultat je 5:0 za Atletike. Sodil je g. Konič iz Maribora. Tekma Olimp:Jugoslavija se je pod vodstvom g. Presingerja končala z neodločenim rezultatom 5:5 (3:2). Jugoslavija je imela proti koncu lepe šanse za zmago. V dopoldanski drugorazredni tekmi je Laško zmagalo nad Borutom iz Gotovelj z 2:0 (2:0). Sodil je g. Oberlindtner.

VARAŽDINSKA SLAVIJA NI V KRIZI.

Po nedeljski tekmi varaždinske Slavije proti Sparti iz Zemuna se je razširila vest, da je Slavija v težki krizi, ker so jo baje zapustili nekateri igralci in funkcionarji. Varaždinci te vesti dementirajo ter pravijo, da so baš naprotno še pojačali svoje vrste s tem, da so pridobili za svoj klub branilca Gradjanskega Cesarca.

Šah

Velemojstrski turnir „Avro“

V soboto so velemejstri igrali 4. kolo v Gröningenu. Fine, ki so mu pripisovali najmanj izgledov, hiti od zmage do zmage ter pušča za seboj sedanjega in vse bivše svetovne prvake. V danskem gambitu je uveljavil teoretično novost in z njo temeljito presenetil dr. Euwea, ki je moral po 31. potezi položiti orožje. Flohr—dr. Aljehin in Capablanca—inž. Botvinnik so se sporazumeli po previdni igri na remis, dočim je bila igra Keres—Reshewsky prekinjena v boljši poziciji za Keresu.

Včeraj popoldne se je turnir nadaljeval, in sicer v mestu Zwolle. Za senzacijo je naravno spet poskrbel Fine. V francoski igri je Fine z žrtvijo kvalitete uspel, prodril v Flohrovo pozicijo in prisilil češkoslovaškega velemejstra, da se je po 39. potezi vdal. Ostale tri partije so bile prekinjene. Aljehin je igral proti Keresu precej podjetno, vendar pa bo partija verjetno končala remis. Enak konec je pričakovati tudi v partiji inž. Botvinnik—dr. Euwe. Botvinnik stoji sicer nekoliko boljše v končnici, malenkostna prednost pa bržčas ne bo zadostovala. Zelo dobre izgleda za zmago pa ima Reshewsky proti Capablanci. Prekinjene igre se bodo odigrale šele v sre-

do; 6. kolo pa igrajo že danes zvečer. V tem kolu se bosta srečala dr. Aljehin in Fine. To je v prvi polovici turnirja edina možnost, da Aljehin z nastavi podjetnega Finea in tako reši svoj sloves. Če mu to ne uspe, bo Fine zmagovalec v prvi polovici turnirja, kajli drugi velemejstri so že tako zaostali, da ga ne morejo več dohiteti.

Prekinjena partija med Fineom in Capablancu iz 3. kola je končala remis. Fine je v nadaljevanju, svesti si zmage, igral premalo previdno, tako da se je Kubanec Capablancu še rešil v remis.

Stanje po 5. kolu: Fine 4 1/2, dr. Aljehin 2 1/2 (1), Botvinnik in Capablancu 2 (1), Keres 1 1/2 (2), dr. Euwe 1 1/2 (1), Flohr 1 1/2 in Reshewsky pol (2).

V naslednjem prinašamo dve zanimivi partiji iz 1. kola »Avro« turnirja na Nizozemskem.

Francoska obramba

Beli: **R. Fine** Črni: inž. **M. Botvinnik**
1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. e5, c5 5. dxc5, Se7 6. Sf3, Sc6 7. Ld3, d4 8. a3, La5 9. b4, Sxb4 10. axb4, Lxb4 11. Lb5+, Sc6 12. Lxc6, bxc6 13. Ta4, Lxc3+ 14. Ld2, f6 15. 0—0, 0—0 16. Lxc3, dxc3 17. Del, a5 18. Dxc3, La6 19. Teal, Lb5 20. Td4, De7 21. Td6, a4 22. De3, Ta7 23. Sd2, a3 24. c4, La4 25. exf6, Dxf6, 26. Txa3, Te8 27. h3, Ta7a8 28. Sf3, Db2 29. Se5, Db1+ 30. Kh2, Df5 31. Dg3 in črni preda. Iz pozicij ni povsem jasno, zakaj je inž. Botvinnik igro že predal. Verjetno pa je, da je smatral svojo pozicijo za izgubljeno, in to povsem upravičeno, saj bi morala Fineova igra prej kot slej prodteti.

Holandska obramba

Beli: **dr. M. Euwe** Črni: **P. Keres**
1. d4, e6 2. c4, Lb4+ 3. Sc3, f5 4. Db3, De7 5. a3, Lxc3+ 6. Dxc3, Sf6 7. g3, d6 8. Sf3, b7 9. Lg2, Lb7 10. 0—0, Sd7 11. b4, 0—0 12. Lb2, Tac8 13. Tfd1, c5 14. dxc5, bxc5 15. Dd3, Sb6 16. b5, Tfd8 17. a4, d5 18. cxd5, Txd5 19. Dc2, Txd1+ 20. Dxd1, Sc4 21. Lc1, e5 22. Db3, Ld5 23. Sd2, e4 24. Sxc4, De6 25. Lh3, Lxc4 26. Dc2, Ld5 27. a5, Lb7 28. Lb2, Sd5 29. Dc4, h5 30. e3, Kh7 31. Td1, g6 32. Lf1, Te7 33. Db3, Td7 34. Lc4, Kh6 35. h4, f4! 36. exf4, e3 37. Lxd5, e2! 38. Te1, Dxd5 39. Dxd5, Txd5 40. f3, Td1 remis. Zelo živahna in borbena igra. Estonec Keres je s podjetnim manevriranjem zvitostno ukanil velikega Holandca, ki ni znal v odločilnem trenutku izrabit svoje prednosti. Na prvi pogled je partija v končnici celo dobljena za Keresu, podrobna analiza pa da samo remis.

Rešitev križanke št. 7.

Vodoravno: Parodija, Emona, ar, lev, Rova, oral; bor, pirat, Ra, o. k., pod, napoved, Orožen, zob, na, kol, bar, bojar, rt.

Na vpično: Peloponez, Amerika, oko, rovar, pobjo, on, lapor, la, dar, tovor, Ob, dež, javor, denar, Ararat, nart.

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA:

74

Žgodbina mojega življenja

Srečali smo tudi skupino cigánov, ki so tipični znak romunske nižine. To fantastično ljudstvo me je že takrat zanimalo. Videla sem ob vsej njihovi siromaščini, toliko dostojanstva. Nekatera ciganska dekleta so izgledala kakor obubožane indijske pravljicne princeze. Drugi veselji dogodek je bilo potovanje v Sinajo, kraljevo poletno rezidenco. Ko sem prišla tja, sem se počutila kakor jetnica, ki je nenadoma zopet dobila svobodo. Zopet čist, svoboden zrak, cvetoči travniki, drevesa, gore. Moje navdušenje ni poznalo meja. Saj sem morala tako dolgo ždeti v prašni tesnobi prestolnice.

Sinaja, ki je zares lepa, me je osvojila s svojim tisočim čarom gorske pokrajine.

Stric ni pojmoval in občutil blagoslova življenja na deželi. Pripeljal je s seboj ves svoj dvo. in opravljal svoje politično in upravno delo z enako neizprosno vnojo, kakor v prestolnici. Sprejemal je ljudi v avdienco, skliceval seje itd. Vendar nas njegova gospodovalnost tu v tej lepi pokrajini ni tako morila, čeprav tudi tam nismo bili svobodni. O da, v Sinaji je bilo dosti lažje prenašati vse to.

V Sinaji se je Nando zopet smejal in bil nezaskrbljen mlad mož, kakor v Koburgu in Sigmaringenu. In kako je ljubil cvetice! Ta njegova ljubezen do njih je bila trdna vez med nama. Kolikokrat je bila most,

po katerem sva se zopet našla po malih razprtijah. Prinašal mi je vedno cvetice, ob lepih in grdih dneh.

Petem je prišel tisti dan, ki naj bi mi prinesel drago sestro Ducky. Mama, ki me je nameravala obiskati pozneje, jo je poslala naprej. Kot otrok sem se smejala trditvi, da se človek lahko od veselja joka, toda ob Duckynem prihodu sem se sama jokala od veselja. Odpeljala sem se z Nandom v tedaj obmejni Predeal, da jo prej vidim. Voz je bil zaprežen s štirimi konji. Po sprejemu smo določili, da se ustavimo v samostanu sredi gozda in Ducky takó že spočetka seznanimo z romunskimi samostani in pokrajino.

Vlak je prispel točno: Ducky! Veselje svidenja je bilo tako veliko, da je povzročalo bolečino. Tudi Nando je bil vesel. Pili smo čaj na samostanskem dvorišču. Trije stari menihi so bili priče naše slovesnosti. Sestrin prihod mi je vtil novega poguma. Dolgočasje je pregnalo novo veselje do življenja. Ducky je čutila vse tako kakor jaz. So stvari, ki jih morejo samo sestre enako občutiti in razumeti.

KAROLOVO ROJSTVO.

Poletje se je nezadržno nagibalo v jesen. V prvih oktobrskih dneh sta prišli mama in Baby Bee. Stric se je obnašal nasproti mami skrajno vljudno, vendar ni bilo treba dolgo čakati na spopade. Oba sta bila pač nevklonljive narave. V maminem značaju je bilo nekaj ruske avtokracije, ki ji jo je stric zameril. Priprave za porod je vodila popolnoma diktatorsko, in njeni nazori se niso strinjali s stričevimi. Nasprotovali so si tako glede zdravnikov kakor glede sester in drugih zadev. Mama je hotela kot izkušena ženska in

mati petih otrok napraviti vse preprosto, stric pa je hotel še v to vtikati politiko in otežiti vse s komplikacijami.

Koliko je bilo nesporazumov in preprirov! Zasmehovanja na eni in užaljenosti na drugi strani. Užaljeni del je bil kralj. Med obema je pa stal Nando, vaje med dvema nemirnima konjema. Njegov zdravi razum se je nagibal na mamino stran, poslušnost pa ga je vlekla k stricu. Mama se v ničemer ni vklonila.

Jaz, čeprav je šlo vse to za mene in okoli mene, marsičesa sploh nisem razumela. Nisem vedela, čemu naj bi bili vsi ti prepiri potrebni. Mirno in pokorno sem se vdala in čakala na usodni trenutek.

Pozneje, ko sem rodila tretjega otroka, sem prevzela skrb za vse sama nase. S tem sem premagala vsa nasprotstva, ker sem tudi že dobro poznala strica in njegove težnje. Saj je tudi imel pravico biti gospodar v hiši.

Zadnje prepire je odstranila stara mama kraljica s tem, da je poslala iz Anglije zdravnika, ki naj bi mi pri porodu stal ob strani.

»Najbolje je hoditi varno,« je dejala stara mama kraljica, »tam na vzvodu je še marsikaj negotovega.« Pred voljo legendarne dame se je vklonil tudi stric.

Dne 15. oktobra leta 1893, ob eni uri ponoči je zagledal luč sveta nestrpno pričakovani prestolonaslednik. Ime smo mu dali po starem očetu Karol. Zanimivo je, da je tudi mama rodila svojega prvega otroka, mojega brata Alfreda, pred dvajsetimi leti na isti dan.

(Dalje sledi.)

S sodišča**Srečo je hotel oslepariti**

Zadnja leta bi lahko imenovali tudi tombolska leta; v poletnih mesecih ne mine nedelja, da ne bi to ali ono društvo v tem ali onem kraju priredilo take ali take tombole v ta ali oni dober namen. Prav za prav so tombole nekaj čudovitega. Človek kupi navadno karto, da za njo dva ali pet dinarjev, nazadnje pa lahko za ta dva ali pet dinarjev dobi kolo ali avtomobil. Če ima seveda srečo. Sreče pa nima vsak človek, čeprav marsikdo kupi tombolske kartice in bi hotel na dan tombole zadel glavni dobiček.

Tudi 27-letni Jože Ošlovnik, oženjen delavec, doma nekje iz Gornjega vrha, najbrže ni imel prevelike sreče na tombolah. Vendar se Ošlovnik ni hotel ugnati od sreče, hotel jo je oslepariti. Ko je bil 12. junija na tomboli v Slovenjgradcu, je po tomboli zbral nekaj zavrnjenih kart, izrezal doma iz njih številke, in odšel z njimi za štiri dni na tombolo v Guštanj. Tam je kupil nekaj kart, na katere je lepil izklicane številke, ki jih je imel v žepu. Tako je delal do tombole. Kajpak se mu je na ta način nasmešnil glavni dobiček. Predložil je karto komisiji, kjer pa se jim je karta zdelala sumljiva. A ko so ugotovili sleparijo, že ni bilo Ošlovnika nikjer več. Izginil je kakor kafa. Sreča se ni dala potegniti. Pozneje, ko so ga prijeli, je priznal, da pač ni imel sreče.

Ošlovnik je bil obsojen pred malim kazenskim senatom na **2 meseca strogega zapora**; imel pa je le nekoliko sreče, kajti kazen se je izrekla pogojno za dobo dve leti.

Rojstvo in smrt pod starim gabrom

Letos sredi poletja sta Mariničeva dva, mož in žena, iz Dolene pri Ptuj, nabirala v gozdu ob neki viničarji divje črešnje. Nemalo sta se spogledala, ko sta našla pod starim gabrom v črn predpasnik zavito in z gabrovo vejico pokrito otroško trupelce. Trupelce je bilo negibno, mrtvo. Vsi sledovi okoli so kazali, da je mogel nekdo biti pravkar pri otroku. Skrila sta se za grmovje in pazila pri obiranju divjih črešenj, če bo kdo prišel k otroku. Nekaj za tem je prišla že precej stara viničarjeva hčerka Marija J. Ko ju je zagledala, ju je začela poditi iz gozda, češ da je gozd gospodarjev in da nimata kaj iskati v njem. Potlej je vzela raz otrokovo telesce ga-

brovo vejo in jela zasipavati otroka z natrgano travo. Mariničeva sta zrla nekaj časa nemo njeno početje, nazadnje pa sta odšla na občino in povedala, kaj sta našla v gozdu in kaj sta videla. Pod stari gaber se je podala komisija iz Ptuja, ki je našla zraven s travo pokritega trupelca malo steklenico mleka. Ugotovila je, da je bil otrok zdrav donošen, znakov nasilja pa na trupelcu ženskega spola ni bilo opaziti.

Prijeli so viničarjevo hčer, ki je dolgo jokala, preden je mogla spregovoriti. Nazadnje pa je izpovedala vso pretresljivo tragedijo, ki jo je doživela z izvenzakona rojenim otrokom. Povedala je, da je rodila dete v gozdu pod starim gabrom, kjer so ga našli, in da je otroče živelo, zankala pa je, da bi ga spravila s sveta. Saj bi otrok morda še živel, če se ne bi tako bala staršev. Ko je prišel njen čas, se je zavlekla iz kočice v bližnji gozd, kjer je rodila otroka. Zavila ga je v predpasnik in položila na mah. Potlej je odhitela v kočico, si nekje na skrivaj odpočila, da je ne bi domači opazili in si kaj mislili, nazadnje pa vzele nekaj mleka in odšla z njim k otroku. Silila je otroče z mlekom, a dete ni hotelo piti. Marija J. je znova odšla v kočico, ne da bi vedela, kaj naj stori. Čakala je na noč; preje si ni upala otroka prinesiti v kočico. Bala se je staršev. A ko je na večer hotela po otroka, so jo popadle bolečine, da ni mogla nikamor več. Drugo jutro se je privlekla zarana k otroku, a otrok je bil trd in negiben. Kljub temu pa ni prenehala hoditi k otroku pod stari gaber, kjer sta jo našla naslednji dan Mariničeva dva.

Marija J. je bila obsojena, ker je iz malomarnosti zakrivila otrokovo smrt na **5 mesecev strogega zapora**, pogojno za dobo treh let.

Rekrut je rekrut, ni kar si bodi! Delavec Silvester Š. iz Hoč je bil rekrut, ko se je 2. julija pripeljal pijan, cigcagasto in brez luči na kolesu iz Tattenbachove ulice preko Glavnega trga proti velikemu mostu. Kričal je »aufbiks«. Ko ga je službujoči stražnik ustavil na mostu, se je rekrut zagnal v njega, mu vrgel kapo preko ograje v Dravo, mu odtrgal gumbe na bluzi in raztrgal bluzo. Sele drugemu stražniku, ki je prihitel na pomoč in civilistom, se je posrečilo fanta, ki je kričal, da je rekrut in da lahko počenja, kar hoče, ugnati. — Razprava še traja.

Silvester Š. je bil obsojen, ker se je prepiral in ruval s stražnikom, na **3 mesece in 10 dni strogega zapora**; nepogojno.

je nazor, da imajo skoki za konje le majhen pomen, kajti prožnost, pogum in naglost dobivajo konji na prirodnejši način. Razen tega skrivajo take senzacije mnogo nevarnosti za drage živali in človeško življenje.

PREROKBE O KONCU SVETA

Naši zemeljski krogli so mnogi »preroki« že nešteto krat prerokovali konec. Bili so časi, ko so se taka preroštva naravnost grmadila, in ljudje so jim verjeli. Ali pa so ljudje delali s koncem sveta kupčijo.

Leta 1881 so prerokovali konec sveta za 28. julij. Neki Američan je osnoval akcijsko družbo za zgraditev velike ladje, v kateri bi se mogel rešiti vsakdo, ki bi plačal. Dvajset dolarjev za mesto v medpalubju, petdeset v prvem razredu. Za živali je bilo treba plačati posebej. Toda s to plovbo ni bilo nič, prav tako, kakor z neko drugo ladjo, ki so jo hoteli zgraditi za 50 ljudi s hrano za 40 dni. Graditelj te plavajoče palače pa je zahteval denar za vožnjo naprej in njegov pogoj je bil, da ne sme nihče zahtevati denarja nazaj, če bi morebiti potopa ne bilo.

Na sličan način je zaslužil lepe denarce tudi neki francoski profesor. Napisal je brošuro, ki je točno opisovala, kakšen bo konec sveta. Knjigo je izdal tudi neki lipski založnik v nemščini. Knjižarnarjem je razposlal takole okrožnico: »Prosim, ne smatrajte to knjigo slavnega francoskega učenjaka za lažno znanost. Na podlagi svojih raziskovanj dokazuje slavn astronom, da mora katastrofa sveta nastati 28. julija. Knjigo razpošiljam samo proti gotovini, zaradi česar pa za vas ni nič tveganega, kajti neprodane izdave sprejemam do konca 1. nazaj.« — 28. julija konec sveta in vendar še do konca leta možnos vrnitve brošure — več res ni mogoče želeli!

Točno!

Profesor fizike vpraša dijaka: »Ali mi lahko navedete neko tekočino, ki nikoli ne zmizne?«

»Vrela voda!« je nagel odgovor.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par; najmanjša pristožina za to oglašje je din 6.—, Družbe, preklic, dopisovanja in žensitovaniški oglašji din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglašje je din 10.—, Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—, Znesek za male oglašje se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v pismu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vsa pismena odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 dni.

Razno

TOMAŽEVO ŽLINDRO
18 odst. po din 110.— za 100 kg iz skladišča Maribor, vagonске količine po 92 din za 100 kg franko Ljubljana, oddaja Kmetijska družba, Meljska cesta, telefon 20-83, 2299

Skrbna gospodinja kupi **OKUSEN KRUH**. Velika izbira v pekarni Rakusa, Koroska c. 24. 1251

IŠCEM OSEBO, ki bi mi dala nasvete, kako naj izterjam in iztožim svoje terjatve. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Nagrada«, 2818

SVOJO DRUŽINO zadovoljite s pečivom in kruhom, ako stalno kupujete v pekarni Čebokli. 2720

POSOJILO do 5000 din lahko dobijo takoj vsi državni, samoupravni nameščenci in železničarji. Pismene ponudbe sprejema: Leskošek Alojzij, bančni zastopnik, Maribor, Mariborski dvor. 2826

Prodaj

RAZNOVRSTNE PEČI, kombinirani štedilniki z drvi in plinom. Večje količine prodaja Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 2684

Stanovanje

Takoj oddam **SOBO S ŠTEDILNIKOM**. Nasipna ulica 38, Pobrežje. 2817

OPREMLJENA SOBA, velika, sončna, se odda v Strossmajerjevi 28/II. 9. vrata. 2733

STANOVANJE oddam boljšemu gospodu s celo oskrbo ali brez. Aleksandrova 55, vrata 1. 2825

Stanovanje išče

VEČJO, NEOPREMLJENO SOBO s prostim vhodom v središču mesta išče kot društven lokal Angleški krožek. Ponudbe z navedbo pogojev nasloviti na Angleški krožek, Maribor, učiteljske. 2827

Službo dobi

VAJENEC (-KA) se sprejme za trgovino z mesanim blagom. Najmanj dve srednji soli. Vprašati Maribor, Pobreška c. 46. 2717

Važno!

Kraljica peči. Domač izum in res kvalitetna peč. Zaloga 2824

PINTER & ENARD Maribor, Aleksandrova cesta 34. Telefon šte. 22-80, 22-82

Zanimivosti**Še o „Univerzi ljubezni“ v Londonu**

ZAVOD JE SESTAVIL ZAKONIK ZAKONSKE SREČE — OGROMEN USPEH PREDAVANJ O ZAKONU

Nenavaden zakonik, ki ga je izdala univerza ljubezni v Londonu, stane pet šilingov ali okrog šestdeset dinarjev. Za ta denar dobite pravico, da poslušate deset predavanj o znanstveni in popolnoma zanesljivi metodi o tem, kako si lahko zagotovite ljubezen v zakonu. V dveh dneh je ta univerza ljubezni v Londonu dosegla nezasišlan uspeh.

Občinstvo je radovedno. Posebno stara dekleta, vaški duhovniki in različni ljudje, ki si ob teh predavanjih na kakršen koli način lajšajo srce. Psihoanalitik dr. Griffith je imel te dni dolgo predavanje, v katerem je govoril o tem, da čuti zakonska dvojica potrebo in željo, poiskati mišljenje tretje osebe, največkrat zdravnika ali duhovnika o vprašanih njihovega skupnega življenja. Po predavanju je bila debata, katere se je najbolj udeleževal neki duhovnik, ki je neverjetno dobro poznal zakonsko življenje. Po njegovem mnenju je potrebno za zakon sledeče: 1. Da vsak poedinec prizna svoj egoizem. 2. Da prizna osebne posebnosti svojega zakonca. 3. Da pripomore k razvoju osebnosti svojega zakonskega tovariša. Zlasti žene ne smejo pustiti svojih osebnih značilnosti. Sicer postanejo monotone in se spremenijo v razvajene »punčke«. Oženjeni možje morajo ohraniti svoj odnos do žene tako,

kakor so bili proti njim, ko so bili z njimi zaročeni. Tudi v zakonu mora ostati količina čokolade, cvetja in drugih izrazov simpatij nezmanjšana, kakor tudi pazljivost do ženinih drobnih želja. Tako ostane žena vedno zadovoljna in srečna.

Ta konferenca je trajala dva dni. Na njej so sklenili, da se osnujejo po vsej Angliji centrale za pouk nesrečnih v zakonu. Tu jih bodo poučevali, jim dajali knjige in nasvete, kako naj popravijo svoje ljubezenske ali zakonske nepravilike.

TUDI KONJI IMAJO SVOJE SVETOVNE REKORDE

Prvič se je govorilo o svetovnem rekordu v skoku v višino za konje leta 1933. v Parizu. Francoski poročnik de Castries je dosegel na neki mednarodni prireditvi s svojim konjem Vol au Vent krasno višino 238 cm. Takšen skok zahteva od konja veliko nadarjenost, velik pogum, kakršnega nimajo vsi konji, in izkušnost. Zato ni čudno, če je nov svetovni rekord postavil starejši, že 15letni konj Ossopo, ki izvira iz Irske. Skočil je 244 cm.

Mnenje o vrednosti konjskih skokov pa je različno. V Nemčiji je ta konkurenca izginila že pred nekaj leti. Prevladal

Poslužite se vložkov za čevlje

Temeljito in poceni negujete svoje noge s higijenskim

„SETA“ vložki.

Mal' položi dar domu na o'tar!